

DIMITRIJE M. ZUBAC

IN MEMORIAM

14. juna 1971. g. iznenada je umro u Beogradu i sutradan sahranjen na Novom groblju Dimitrije M. Zubac pukovnik geodetske službe u penziji i bivši pomoćnik načelnika Vojnogeografskog instituta. Tužna vest o smrti druga Dimke duboko je potresla njegove drugove, prijatelje i poznanike, a posebno njegove saradnike, kojima će ostati u najlepšoj uspomeni.

Dimitrije M. Zubac je rođen 15. decembra 1905. g. u Mostaru u porodici poreklom iz nekadašnjeg poznatog hercegovačkog plemena i knežine Zupci. U Mostaru je polazio osnovnu školu i gimnaziju, a potom je završio učiteljsku školu. Posle završene učiteljske škole 1925. g. nije se posvetio pozivu prosvetnog radnika, već je konkurisao za Vojnu akademiju i završio je u 53. klasi 1928. g. kad je i proizveden u čin potporučnika. Posle kraće službe u rodnom Mostaru stupio je u Nižu vojnu geodetsku školu u Beogradu i završio je 1931. g. a potom je 1936. g. završio i Višu vojnu geodetsku školu.

Kao geodetski oficir, u predratnom periodu, radio je najpre na I topografskom premeru Jugoslavije u razmeru 1 : 50 000, reambulisanju karte, 1932—1933. g. Potom je već kao slušalac Više vojne geodetske škole 1933. g. učestvovao, u svojstvu opservatora, u drugom određivanju geografske dužine Beograda, u okviru Međunarodnog određivanja dužina na 71 opservatoriji u svetu, u koje je bila uključena i astronomska opservatorija Vojnogeografskog instituta na Kalemegdanu. Učestvovao je takođe na astronomskim opažanjima na tačkama gradusnog lanca duž paralele 45° sev. širine. Posle završene Više vojne geografske škole opet je radio kao topograf, sada na II topografskom premeru Jugoslavije 1937—1938. g. a posle toga na kalkulatorskim radovima u astronomsko geodetskom odseku. Iako mlad stručnjak, bio je vrlo savestan te su mu i radovi uvek smatrani solidnim.

Ratne godine je Zubac proveo kao kapetan jugoslovenske vojske u nemačkom zarobljeništvu, iz koga se po završetku rata vratio u Jugoslaviju i stupio u Jugoslovensku armiju u činu kapetana.

Prvih godina posleratnog službovanja bio je nastavnik u Geodetskom vojnom učilištu. Predavao je više predmeta: teoriju grešaka i račun izravnjanja, topografiju, kartografske projekcije.

Kartografske projekcije je predavao kasnije i u Višoj vojnoj geodetskoj školi. Od 1951. g. je bio načelnik Geodetskog odeljenja u VGI i rukovodio je poslovima na triangulaciji i nivelmanu, a od 1956. g. je bio pomoćnik načelnika VGI za stručne poslove. Sa ove je funkcije otišao i u penziju 1962. g. Pored redovnih dužnosti, Zubac je neposredno posle rata kao delegat VGI učestvovao u Berlinu u preuzimanju tehničke opreme i elaborata koje su saveznici zaplenili od Nemaca prilikom njihovog povlačenja gde se ozbiljno bio i razboleo. 1953. g. je bio član komisije Međunarodne geodetske asocijacije koja se bavila kritičkom studijom nedavno izravnate Evropske triangulacije u cilju izvršenja druge faze izravnjanja, te je u vezi s tim učestvovao i na međunarodnim geodetskim skupovima na kojim su raspravljana ta pitanja. Učestvovao je takođe na kongresima Društva geodetskih in-

ženjera i geometara i raznim stručnim skupovima kao predstavnik VGI. 1954. u 1955. g. bio je član Redakcijskog odbora geodetskog lista.

Kao nastavnik u Geodetskom vojnom učilištu pokazao je sve osobine vrlo dobrog pedagoga. Ne samo da je umeo da objasni lekciju, već je umeo i da veže slušaoca za sebe i da svu njihovu pažnju usmeri na ono što je želio da prenese na njih. Lično je odlično poznavao gradivo koje je predavao, ali nije bio pristalica mnogih i dugačkih izvođenja, već je više voleo da preko njih pređe vrlo vešto, zadržavajući se samo na najneophodnijim, te da sadržinu izloži prostim i razumljivim jezikom a opet na potrebnoj naučnoj visini. Svi njegovi đaci uvek se rado sećaju njegovih objašnjenja jer su ih vrlo lako shvatali i brzo usvajali. Znatno je doprineo nastavi radom na udžbenicima. Učestvovao je u pisanju udžbenika za čitanje karata koji je izdat 1947. g. a kao predmetni nastavnik napisao je udžbenike iz teorije grešaka i računa izravnjanja, zatim iz topografije i iz kartografskih projekcija. Svi su oni napisani niemu svojstvenim načinom izlaganja i sistematski, te su vrlo dobro služili svojoj nameni. Kao saradnik Vojne enciklopedije napisao je nekoliko članaka koji obrađuju stručnu geodetsku tematiku.

Kao starešina Zubac je umeo da posedi svoj odnos prema potčinjenima

tako da je retko dolazilo do nesporednosti. Imao je dovoljno takta da i neprijatne situacije, kad bi došlo do njih, dovede do povoljnog završetka. Uvek je vodio računa o dostojanstvu potčinjenog. Sa puno takta se ophodio prema pretpostavljenim i starijim uopšte. On spada u one naše geodetske oficire koji su u posleratnom periodu, dok je još stručni kadar bio malobrojan i bez dovoljno iskustva, niz godina nosili na svojim leđima veliki teret rada Vojnogeografskog instituta. Kao spreman geodetski oficir učestvovao je u rešavanju mnogih, pa i najkrupnijih problema vojne geodetske prakse. Uvek je izlazio sa predlozima koji su bili dorodno smišljeni i stručno argumentovani, te su doprinicali daljem unapređenju rada. Za te njegove napore nisu izostala ni priznanja; više puta je pohvaljivan, a i odlikovan je Ordenom zasluga za narod III reda i Ordenom za vojne zasluge II reda.

Smrću druga Dimke nestalo je iz naše sredine jednog vrlo sposobnog geodetskog oficira, druga i čoveka, kome je ideal bio rad, disciplinovano izvršavanje zadataka i održavanje dobrih drugarskih odnosa. Svetla uspomena na njega sačuvaće se u srcima njegovih saradnika drugova i poznanika.

Slava mu!

Nikola E. Radošević
pukovnik geodetske službe u penziji

» GEODETSKI LIST «

Izdavač: »SAVEZ GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA« SR HRVATSKE,
Zagreb Berislavićeva 6.

Odgovorni urednik: Prof. ing. *Mato Janković*, Zagreb Hrvojeva ul. 5

Uprava, uredništvo i administracija: Zagreb, Geodetski fakultet, Kačićeva 26.

Pretplata 60 N. d. Za članove stručnih društava: 10 N. d.,
za đake i studente: 6 N. d.

Tekući račun kod Narodne banke Zagreb broj 301-8-2330
